

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravnništvo in ekspedicijski v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeziških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 175.

V Ljubljani, v soboto 1. avgusta 1896.

Letnik XXIV.

Vabilo na naročbo.

S 1. avgustom pričanja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta . 3 gld.

Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto . 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.

Pol leta . 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravnništvo „Slovenca“.

Domače razmere.

Minoli teden nam je donesel dokaj dogodkov, ki osvetljujejo naših domačih razmer solnčno in senčno stran. Evharistični shod, ki se je tako slovesno izvršil, priča, kako vzvišeno in vneto naša duhovščina umeva svoj poklic in kako se vedno tesneje kot častna straža zbira okoli Njega, proti kateremu božanstvu se vzlasti v zadnjem času tako bogoskrunsko zlorablja tudi slovenska beseda. Z veselimi nadami mora navdajati ta najnovejša in najzanesljivejša organizacija naše duhovščine vsakega, ki pozna njene težavne dolžnosti posebe v naših dneh. — Značilno je, kako je „Narod“ v istem tednu opisaval isto našo duhovščino. Ker po petji poznamo ptiča, se ne motimo trdeč, da je dr. Tavčar zopet dvignil bet nad svojimi nasprotniki pisoc v „Narodu“: Tista družba črnosuknježev, katera uganja

politične lopovščine, kader se naveliča pijančevanja in svojih kuharic, se zvija v onemogli jezi, ker se je sokolski izlet v Razdrtem sijajno obnesel.

Jeza dr. Tavčarjeva je sicer umevna, ker mu je naš dopisnik očital, da je nekdo na onem shodu v Razdrtem klical: Pereat dr. Tavčar. Mi smo v tem oziru dobili pojasnila, da to ni res in jih lojalno brez opazke objavili. Gospod dopisnik pa je odgovoren, ako ni resnice sporočal. Vendar pa, če tudi nikdo ni tega klical, očitala je vest dr. Tavčarju, da je v politiki skrajno nedosleden in da so zato najbolj klasične priče zapisniki deželnozborskih sej iz onih let, ko je dr. Tavčar vstopil v deželni zbor kot absoluten narodnjak, in sedaj, ko tako bratovski deluje o koaliciji Schwegelnovi za prosep nemštva v naši deželi.

Vselej pa, kader je dr. Tavčar hudo zadet, izbruha „Narod“ vse iz sebe, s čemur bi mogel našo stranko osramotiti. V tem smislu piše „Narod“: „Vsi zavedni ljudje na Kranjskem so tega mnenja, da tam več ne rase trava, kamor stopi kranjski klerikalec, in da se mora ta „stranka“ v interesu naroda, napredka in omike zatreti, veljaj karkoli“.

Torej zopet napovedan skrajni boj! In to že kolikokrat! Nam ta napoved boja prav nič ne imponuje. Nasprotnik, ki je vrgel svojo zastavo od sebe, ki se je izneveril svojim načelom, ki si je po lastni izjavi zagotovil svoje životarjenje samo s tem, da berači milosti pri liberalnih Nemcih in pri mejnarodnih socijalnih demokratih, tak nasprotnik naj ne napoveduje boja, tak naj se pripravi za svoj konec, kateri mu je z razvijanjem socializma mej nami zagotovljen. Stranka brez načel ne more živeti.

Napadi na duhovne, ki se v zadnjem času po-

javljajo v „Narodu“, so taki, da se jih „Narodovi“ najožji somišljeniki sramujejo. Mi ne reagujemo na take osebne napade, ker stvar ne sodi v javnost in tudi ni merodajna za nobeno stranko.

Vsak stan ima v svoji sredi ude, ki so mu v nečast, toda zaradi tega ni še noben stan obsodbe vreden. Ako je mej duhovni tu in tam kak nevrednež, je to zelo obžalovati, in huda je odgovornost, ki ga čaka pred Bogom zaradi pohujšanja. Toda dotičnega izigravati proti naši stranki in duhovščino delati odgovorno za take napake in kričati: Glejte, taki so, to je neosnovano in mej poštenimi političnimi nasprotniki ni v navadi. Časopisju, ki se vda takemu tonu, mej poštenimi omikanci ne more biti mesta.

Taki napadi nam torej ne morejo škodovati, marveč le karakterizujejo nasprotnike, ki jih zlorablajo v svoje namene. Z „Narodom“ v isti sapi pa kriči „Delavec“ proti duhovnom, češ da družega ne znajo, kakor žepe prazniti ubogemu, trpečemu ljudstvu. Tudi te vrste napadov se ne bojimo, kajti z malo izjemami lahko rečemo, da naša duhovščina povsod deli zadnji denar s svojim narodom in da ljudstvu v korist veliko več žrtvuje, kakor bi se moglo od nje zahtevati pri njenih zelo pičlih denarnih dohodkih. Ljudje, ki bero take napade, precej rečejo: To so same laži. Ravno nasprotno kar se piše, je resnično. Tudi ti napadi nam torej le koristijo.

Smešno ulogo don Kišota pa je zadnje dni igral glede socijalne demokracije goriški vsemožni Gabršček. Ta mož v zadnji „Soči“ sam priznava, da bo odslej tudi on Delavca čital — da ga torej dosedaj še ne pozna. Toda v istem listu, v katerem priznava, da ne pozna glasila slovenske socijalne demokracije, pa že piše drugi članek, v katerem do-

LISTEK.

Ura.

Spisal Alojzij Grad.

V sobi Rekarjeve babice je bilo zmirom tako strahotno tiho, mrtvaško. Dasi sta bili obe okni precej visoki in čisto omiti, vendar ni bila nikdar nobena stena popolnoma svetla: zdelo se je, kakor da je vse zavito v nekako motno, sivo meglo. Pohištvo je pričalo o izredni starosti. Velika, žolto-rudeča skrinja s čudovitimi, temnimi ornamentami, — dva visoka, nerodna stola, — velika miza, ki je bila morda nekaj bel, a je zdaj na Bog vé kakšen način popolnoma osivela, — visoka postelja, pogrnjena s temno-zeleno odejo, — moj Bog, vse tako grozno resno, dolgočasno...

V kotu na skrinji je sedela dan za dnem Rekarjeva babica. Prejšnja leta je navadno držala na kolenih knjigo o življenju svetnikov ter čitala polglasno in z ustni šepetaje; zdaj pa so ji oči tako oslabele, da kljub vsem naočnikom in najskejnejšim naporom ne more več razločevati meglenih, plešočih črk pred seboj. In tako sedi tibo, s prekrižanima rokama; tresočo glavo in polodprtimi očmi ter premišljuje. Ali ona ne misli in ne govori nikdar o sebi. Kadar se spominja davnih časov, tedaj vidi najbolj jasno take ljudi, ki jih je srečala le parkrat v življenju.

Tako jo pride oni dan posetit sosed in kar sredi pogovora prične babica iznenada plakati.

„Kaj pa vam je, babica, da ste tako žalostni?“

„Ah, glej, sosed, — ali si jo poznala, Mirtićevo Franico? Pa kako bi jo ti poznala, ki si mlada... Glej, utonila je revica, ko je šla na Potok po vodo... Ej, tako lepo, pridno dekle, pa umrje. Petdeset — dvainpetdeset — štiriinpetdeset let bo tega... Oh, oh, ubožica!“

In babica je začela tako plakati, da se je sosed že sitno in težko zdelo, ter je tiho odšla.

Čez par dni pa je ravno tako nanoslo, da je mimogredé opomnila Mirtićeve Franice.

„Ej,“ pravi babica, „utonila je, utonila. Pa kaj hočemo; vsakega doleti, — tega tako, onega drugače.“

Soseda malo zakašlja, obrne se v stran ter se začudi:

„Moj Bog, kakšna ženska! V nedeljo je pa tako plakala...“

A kolikor tudi je babica slabela — leto je prešlo za letom in ona je še vedno kakor prej sedela v istem kotu na stari skrinji. Že od davna je govorila vsakomur, ki je prišel k nji: „Umreti bo treba, umreti; smrt je na pragu... A lahko umrjem, — kaj pa me veže na ta svet?“ In vselej se je ozrla po teh besedah na steno ter vzdihnila...

Tam nad njo je visela stara ura, vsa očrnela in zaprašena. Številke so bile zamazane — šesta in sedma se skoro niti več poznali nista, — večji ka-

zalec je bil znatno na levo zakrivljen; uteži, razni svinčeni kosi in železni obroči viseli so na trakovih, katere je svoje dni, ko se je verižica utrgala, najbrže babica odstrigla od kakšnega starega predpasnika; — in pomislite, ura je kljub svoji častitljivi starosti vedno jednako šla, to se pravi, za dve uri prekasno; nihalo je tiktakalo naprej in naprej, in to v nenavadnem, zamolklem tonu.

To je bila babičina ura. In babica jo je ljubila bolj kakor vse na svetu. Nihče se je ni smel dotakniti. Vsako jutro jo je navila sama s tresočimi rokami; a ravnala je na lahko, skrbno, kakor mati z bolnim detetom. Srečen smehljač je razjasnil kakor solnčni žarek ves njen obraz, ko so kolesca zadržala: tik-tik-tik-tik — drrrrrr... In babica se je še slajše namuzala: „Ej, kako ti to ropeče, ubožica!“...

* * *

Ali babica je naposled popolnoma onemogla. Le težko, prav težko se je spravila zjutraj na skrinjo; a oni terek so ji opešale roke, ravno ko je zajutrkovala, tako da se ji je polila kava na krilo, od koder je pritekla v tankem curku čez skrinjo na tla. Babica je pripisovala to neizgodo svoji nerodnosti; a soseda, mati Markova, ki ji je kuhala in nekoliko postregla, ta je babici odločno zapovedala, da naj je odslej pri mizi in ne na skrinji, kar se je babici sprva silno zamerilo.

Mati Markova je bila že petnajst let sem dolžna Rekarjevi babici dvesto goldinarjev. Dala jih je

kazuje, da so klerikalci krivi, da se tudi mej nami razširja socijalna demokracija. To je prava don Kišotova umetnost in le velika vročina, ki vlada sedaj v Gorici, v nekoliko izgovarja hladne vode potrebne g. Gabrščka. To bo gotovo zanimiva serija člankov!

Značilno iz zadnjega tedna je, da se vedno bolj zblizuje v „Narodovem“ in „Delavčevem“ taboru vse, kar je zavrglo pozitivna načela, ter da se od obeh stranij povdarja, da z vsakim drugim je zveza mogoča, le s klerikalci je nemogoča. Tako menimo tudi mi in to smo vedno trdili. Zato tudi mi s tem računamo in hodimo svojo pot. Bojimo se ne liberalcev, ne socijalnih demokratov, ker je borba naše življenje, o zmagi pa odločuje Oni, ki vlada nad nami in o katerem smo prepričani, da nam podeli zmago, ako se bomo neustrašeno in stano-vitno vojskovali.

Okrožnica Leona XIII. o jedi-nosti cerkve.

(Dalje.)

5. Da pa zamore cerkveno učiteljstvo ohraniti jedinstvo veri, je Bog obljubil svojo stalno pomoč: On je porok za jedinstvo v veri:

„Iz dozdej navedenega sledi, da je tedaj Jezus Kristus cerkvi ustanovil živo, avtentično in vedno trajajoče učiteljstvo, in to je iz svoje moči ustanovil, z duhom resnice oborožil, s čudeži potrdil in je ostro zapovedal, da morajo tega učiteljstva zapovedi ravno tako sprejemati kakor svoje. — Kadarkoli tedaj to učiteljstvo izreče, da je to ali ono v nauku, ki je od Boga izročen, mora vsakdo za trdno vrjeti, da je to res: če bi ne bilo temu tako, bi sledilo, da je Bog vzrok zmote, kar je pa nesmisel: „Gospod, če je zmota, potem si nas ti goljufal“ (Richardus de S. Victore, de Trin. I. 1, c. 2.). Ni toraj nobenega vzroka, da bi kdo dvomil, in kako more le jedno izmed teh resnic kdo tajiti, da ne bi se s tem sam podal v dejanjsko krivoverstvo? da ne bi, ločen od cerkve, ves krščanski nauk z jednim stavkom tajil? To je namreč bistvo vere, da si nasprotuje jedno verjeti, a drugo zavreči. Cerkev namreč pripoznava, da je vera „nad-naravna čednost, vsled katere z božjo pomočjo in milostjo verjamemo, da je res, kar je Bog razodel, ne zaradi notranje resničnosti stvari, katero zamo-remo z lučjo uma spoznati, ampak zaradi veljave Boga samega, ki se razodeva, ki ne more niti go-ljufati niti goljufan biti“ (Cone. Vat. sess. 3, c. 3.). Če tedaj vemo o kaki stvari, da jo je Bog razodel, in vendar ne verujemo, sploh ničesar z božjo vero ne verujemo. Kar pravi apostel Jakob o grehu glede npravnosti, isto moramo reči o zmoti v verskih stva-reh: „Kdor koli se pregreši v jednom, je vsega kriv“ (2, 10.). Reči moremo pa le v prenešenem po-menu, da kdo prestopi celo postavbo, ako se le v jedni točki pregreši, ako res nima trdne volje, po-stavodajalca Boga in njegovo veličanstvo zaničevati.

Nasproti pa oni, ki od Boga razodetim resnicam le v jedni točki nasprotuje, prav gotovo vso vero od sebe vrže, ker se brani pripoznati Boga, v ko-likor je največja resnica in nagib k veri: „V mno-gih stvareh so z menoj, v nekaterih niso: toda ker niso v teh nekaterih stvareh z menoj, jim ne po-maga mnogo, v čemer so zmenoj“ (S. Avguštin, In Ps. 54, n. 19.) In to po pravici, kdor si namreč iz krščanskega nauka vzame, ker mu bolj godi, ta se opira na svojo sodbo, ne pa na vero. Taki prav malo „silijo vsak razum k pokorščini proti Kristusu“ (1. Kor. 10, 5.), in v resnici sebe same bolj ubo-gajo, ko Boga: „Vi, kateri v evangelju to verujete, kar hočete, a ne verujete, česar nočete, vi bolj sebi verujete ko evangelju“ (S. Avguštin, Contra Fau-stum Manichaeum. I. 17, c. 3.).

Zato niso očetje na Vatikanskem cerkvenem zboru nič novega postavili, ampak so le božjo na-pravo, stari in trajni nauk cerkve in naravo vere same pred očmi imeli, ko so to sklenili: „Z božjo in ka-toliško vero treba je vse to verovati, kar je v sv. pismu ali ustnem izročilu zapopadenega in kar je cerkev velela verovati kot od Boga razodeto, bodi si po slovesnem odloku, bodi si po rednem in sploš-nem učiteljstvu kot tako razglašeno“ (Sess. 3, c. 3.). Jasno je tedaj, da je Bog na vsak način hotel v svoji cerkvi jedinstvo v veri in tudi je očito, kakšna mora biti po njegovem povelju ta jedinstvo in s ka-kimi sredstvi se mora čuvati. Zato bodi nam dovo-ljeno, vse, ki nočejo zapreti ušes resnici, ogovoriti z onimi besedami sv. Avgušтина: „Ker tedaj vidimo, da je tolika pomoč Božja in tako velik uspeh in sad, mar bomo dvojili podati se v naročje cerkve, ki je tudi po pričevanju človeškega rodu vsled apo-stolskega sedeža in vsled nasledovanja škofov zado-bila vrhunec veljave vkljub besnosti krivovercev, katere je deloma ljudsko mnenje, deloma ugled cer-kvenih zborov, deloma tudi izrednost čudežev obso-dila? Če kdo tej cerkvi noče dati prvo mesto, je gotovo znamenje ali največje brezbožnosti ali pa brezmejnega in pogubnega nadutosti... In če vsaka znanost, naj si bo še tako neznatna in lahka, tirja učenika ali mojstra, da se je moremo priučiti, kaj je potem bolj nespametno in neumno, kakor knjig svetih skrivnostij od razlagavcev ne spoznati in ne-poznane obsoditi hoteti?“ (De utilitate credendi Cap. 17, n. 35.).

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. avgusta.

Grof Badeni in avstrijski industrijci.

Pred nekaj dnevi je vsprejel ministerski predsednik grof Badeni večje število avstrijskih tovarnarjev, ka-teri so se pritoževali nad vedno večjim socijalistič-nim gibanjem in ga prosili v tem oziru pomoči. Ministerski predsednik je baje hladnokrvno poslušal pritožbe po večini židovskih tovarnarjev ter na to obljubil, „da bo to zadevo natančneje proučeval in

storil korake, kateri se mu bodo zdeli primerni v tem oziru“. S tem odgovorom židovski tovarnarji gotovo niso zadovoljni, kajti pričakovali so najbrže, da bo takoj drugi dan objavljen zakon proti socia-lističnemu gibanju. — Res je sicer, da je vlada sama že uvidela, kako pogubno za družabni red je socijalistično gibanje in da mu je treba zapreti pot ter omejiti nadaljno delovanje rušiteljev javnega reda — seveda tega ne dela iz jedino pravih na-zorov — vendar je pa pri ti priliki grof Badeni po-kazal židovskim oderuhom jednako ruskemu fin. mi-nistru Witte-ju, da se ti ne ozirajo na opravičene delavske zahteve. Imenovani ruski minister je jed-nakim povodom odgovoril, da vlada mir mej de-lavci in delodajalci le tedaj, ako imajo prvi srce za svoje podložnike. Jednak odgovor, akoravno ne z istimi besedami, so dobili avstrijski kapitalistični podjetniki, ki so ob jednem tudi uvideli, da ni vse tako socijalistično, kakor se slika, kakor tudi ni vse tako panslavistično, kakor se bobna v svet.

V Galičiji se v poslednjem času skoro re-doma razpuščajo občinski mestni zastopi. Pred ne-davnim časom smo poročali o razpuščenju občin-skega sveta nekega gališkega mesta radi nepravil-nosti, katerim so prišli na sled ondotni Nemci, da-nes nam je pa zopet poročati o razpustitvi mest-nega zbora v Novem Trgu. Vlada je storila ta korak baje zato, ker so se pokazale nepravilnosti pri upravi občinske blagajne. Začasno vodstvo občinske uprave se je izročilo okrajnemu komisarju Schleglu iz Biale. Najbrže zakrivé jednake nerednosti odborniki izraelitskega rodu, katerim gališko prebivalstvo še vedno preveč zaupa.

Škofovsko posvetovanje v Budimpešti, se vrši, kakor poročajo listi 18. ali 19. avgusta. — Knez-primas Vaszary razpošlje dotična vabila vsem ogerskim škofom. Na dnevnem redu bode razprava o vprašanju glede kongruie in avtonomije katoliča-nov. — Z vprašanjem glede preosnove kongruie za rimsko-katoliške in grško-katoliške duhovnike se peča poslanska zbornica najbrže v prihodnjem zasedanju, ker je dotični odsek že v zadnjem zasedanju rešil nekatere važnejše določbe, in je torej povsem umestno, da se o tem vprašanju poprej posvetujejo ogerski škofje.

Velika loža ogerskih framasonov je izgubila s smrtjo člana magnatske zbornice, Ivanke, velikega mojstra ogerskih framasonov. Na njegovo mesto namerava pri bodočem izvanrednem občnem zboru, ki se skliče v ta namen, izvoliti vpokojenega državnega tajnika Ivannoviča. Kakor se vidi, so skoro vsi ogerski magnati člani te brezbožne družbe, ki nastopa vedno bolj v javnost.

Nemiri v Curihu. Mej brzojavi smo mi-nule dni ob kratkem poročali, da se pojavljajo ne-kaj dnij sem v Curihu veliki nemiri in poboji mej italijanskimi delavci, katerih, kakor povsodi, tudi tukaj vse polno mrgoli in ki izpodrivajo domačine pri vsakem boljšem delu, poleg tega so pa postali

bratu, da je mogel v Ameriko, odtlej pa ni bilo od njega nobenega glasu več, tako da sta obupali obe, babica in Markova.

„Hranila sem jih za stare dni, ko ne bom mogla več gibati, — ná, pa je tako... Je že Bog hotel...“

„Dejal je, da pošlje najpozneje čez jedno leto vse, kar sem mu posodila in še veliko več, — glej, zdaj pa niti ne piše ne. Kdo bi si bil mislil. Da bi se mu le nič hudega ne pripetilo...“

Tedaj pa se je zgodilo nekaj, česar bi si ba-bica niti v najmirnejših sanjah ne bila mogla misliti.

Dva dni potem, ko je kavo polila, vstane ba-bica kakor navadno ob šestih zjutraj, postelje po-steljo, na to pa sede godrnjaje za mizo, gleda ne-kaj časa na skrinjo, zavzdihne in vzame molek v roko. Zmolila je vse tri dele rožnega venca, potem pa pristavi k skrinji stolček, da bi lažje prišla na-njo... Navijala je uro toliko časa, da je naposled že odbila pri sv. Lenartu pol devetih, — a matere Markove ni od nikoder.

Babica pa čaka, — do jednajstih, dvanaajstih. „Morda je zbolela, Markova, da je ni... Ven-dar, vsekakor je čudno to... bi vsaj kakšnega člo-veka poslala sem... pa nič ne...“

Kar prihiti v sobo soseda Murnovka, vsa ne-mirna in zasopljena.

„Ali nič ne veste, babica, ali prav nič ne veste...?“

„Pa vendar ni Markova...?“

„Prav ona...?“

„Bog se naš usmili... pa tako nagloma? Saj ji ni bilo nič; še včeraj je bila tukaj.“

„A kaj mislite, babica! Ni umrla ne, ta ženska ničvredna... Dolžna vam je, pa tako napravi... V Ameriko je šla; sinoči se je odpeljala v Ljubljano.“

Babica odpre usta in sklene roke.

„Da, ravno tako je, babica... Se oni teden je dobila denar od brata, veliko denarja, pravijo... Pa vam ni prav nič dala?“

„Čudno je res to napravila, grdo... Pa je že božja volja taka.“

Babico je začelo skrbeti.

Dobivala je vsako leto dvainštirideset goldinar-jev „penzija“, ker je bila prejšnje čase babica v Malinovem. Dokler je bila tu mati Markova, — o, to se je že še živelo. Pa kako bo zdaj? Stanovanje osem goldinarjev na leto, mleko in kava, to bo kakšnih petnajst, — no, to bi se naposled shajalo, samo vprašanje je, kdo bo kuhal. Postrežnice ni-kakor ne more najeti, vzela bi ji gotovo vsaj polo-vico penzije, — in kaj bi potem, — kakšna hrana? Ne, to bi ne moglo biti!

Uboga babica!

In vrh vsega tega pride popoldne njena hči, žena črevljarja Maka.

„Lepo vas prosim, mati, posodite mi dva gol-dinarja, — samo za malo časa... Danes se selimo,

pa nobenega krajcarja ni. Saj veste, kako je zdaj pri nas. Oh, kakšna beračija. Ou že ves teden ni ničesar zaslužil, — pa naj živimo! In taka družina! Zmirom vpijejo: „Kruha, kruha!“ Jaz pa, — kam naj grem ponj?... Saj vem, mati, da vam je težko dajati, — ali povem vam, jaz vam povrnem vse do krajcarja...“

Babica je začela še močneje tresti z glavo, kakor navadno.

„Kako ti bom dajala, ali si čudna! Saj še sama ne bom mogla živeti. Kaj ne veš? Markova, ta po-tuhnjena ženska, je šla v Ameriko. No, kaj hočem zdaj?“

Makovki je šinila v glavo misel, ki jo je ovlada-ta tako, da ni odgovorila v prvem hipu ničesar na čudovito novico. Naposled, po kratkem preudarku, iznenadi babico z imenitnim predlogom.

„Veste kaj, mati! Gori pri Andrejašu je soba zelo velika, da bo prostora za vse dovolj... Vi mo-rate tako imeti koga, da vam kaj postreže in skuha. Kaj bode na stare dni še tukaj samotarili in stra-dali, pa še za vsak krompir drago plačevali. Pri-dite k nam. Jutri vzamemo te vaše stvari in tako bo vse v redu.“

Babica je bila silno iznenačena, in dasi ji pred-log ni bil neljub, vendar se je nekaj časa odločno branila, da ne bi drugi mislili, da se jim vsiljuje.

Drugi dan se je babica selila.

(Konec sledi.)

še tako oblastni, da se nočejo pokoriti postavnim določbam. Da se prebivalstvo mesta Curih ni uprlo zoper nasilnike brez najmanjšega povoda, je najboljši dokaz to, da je Švica sploh znana kot prebivališče izgnancev in begunov, iz česar sledi, da je prebivalstvo Švice zelo potrpežljivo in da mora nasprotnik uporabiti že skrajna sredstva, da provzroči razburjenost mej prebivalstvom. V vrstah italijanskih nasprotnikov se pa ne nahajajo samo oškodovani delavci in obrtniki, ampak, kakor je razvidno iz oklica, katerega so izdali te dni meščani, tudi odličnejši meščani, posebno hišni posestniki. Splošen upor je že pokazal nekoliko uspeha, kajti minule dni so zapustile Švico večje množice Italijanov. Res je sicer, da se najdejo izjeme tudi mej italijanskimi izseljenci, toda razdraženo ljudstvo hoče pregnati iz kraja vse Italijane in zahteva odločno za italijanski rod izjemnih zakonov.

Pariski framasoni in liberalci namepravajo prirediti na jutrišnji dan, kakor sami pravijo, „antiklerikalno demonstracijo“. Vodja teh rogovičev je znani Rochefort, ki v zvezi z Dacosto razpošilja posebne oklice na vse „svobodomiselné“ prebivalce mesta Pariza, v katerih se ti pozivljajo, naj se zbero ob določenem času pred spomenikom največjega brezbožneža Etienne Dolet-a, katerega so 3. avgusta 1546 zažgali na gromadi na trgu blizu College de France radi njegovega brezbožnega življenja. Temu ateistu je postavil framasonski mestni svet spomenik na imenovanem trgu in tukaj hočejo sedanji framasoni pokazati svojo mržnjo do „klerikalne“ vlade in njenih privržencev. Iz zgoraj navedenega vzroka so kolovodje povabile na to „slavnost“ tudi sedanji mestni svet, ki pa ne kaže toliko poguma, da bi določno izrazil svoje mnenje. Kakor se čuti, imajo framasoni še vendar nekoliko strahu pred nejevoljo katoliških prebivalcev, kateri so še, kakor so pokazale nedavno slavnosti pri spomeniku Ivane d' Arc, mnogoštevilno zastopani v glavnem mestu Francije.

Položaj na Kretti. Z včerajšnjim dnem je potekel rok za odgovor turškega sultana na zahteve Krečanov, toda dosedaj še nihče ne ve o kakem odgovoru in toraj tudi ne, kaj namerava sultan s peticijo članov narodne skupščine. Da sploh ni došel še nikak odgovor, so najbrž krivi mohamedanski zastopniki, ki so skoro istodobno vložili protipeticijo, v kateri protestujejo proti temu, da bi se dovoljevale kristijanom večje (?) ugodnosti, kakor jih uživajo Mohamedovci. Tem se pa sultan noče zameriti, ker dobro ve, da le jedino zvesti sinovi Islama nekoliko podpirajo njegov stol. Sultan se nahaja toraj v zelo težavnem položaju, na jedni strani ga pritiskajo po pravici razjarjeni kristijani, na drugi strani mu pa prete Muhamedovci sami.

Trgovska in obrtniška zbornica.

(Dalje.)

Zbornica se je ob sporočilu zgornjega ministerkega ukaza in naredbenega načrta obrnila na udeležene zadruge za poročila. Doslej došla so štiri poročila, in sicer ono gremija trgovcev v Ljubljani in zadrug trgovcev v Metliki, Kostanjevici in Kamniku. Napominani načrt naredbe se glasi:

„§ 1. Na podlagi zakona z dne se odreja, da je nastopno blago, v kolikor se njegova količina kupovalcu ne navaga, nameri ali našteje, le pod izrecnim oznamenilom množine (teže, mere, števila) smeti prodajati, v prodaji imeti ali isto sicer v promet spraviti: gumbe, zaponke, žreblje, iglarsko blago, iglice, zakovice, vijake, črevljarske cveke, šila, zapončne samice, jeklena peresa.

§ 2. V § 1. propisano oznamenilo mora biti trgovski navadi primerno, lahko vidno in popolnoma razločno; isto se more, kakor je že trgovska navada, ali na blagu samem ali pa na tega ovoju napraviti. Če se oznamenuje po teži, je pod to razumeti čisto težo.

§ 3. Ta naredba stopi v veljavo po preteku šestih mesecev od dneva, ko se objavi.“

Iz poročil zadrug je posneti, da so za to naredbo. Gremij trgovcev v Ljubljani pripominja, da je natančna določitev seznama blaga vsled njegove mnogovrstnosti nemogoča. Odsek je iz prejšnjih sklepov zborničnih povzel, da se je ta že v svojih prejšnjih poročilih za to izrekla, da se sme blago, katerega količina se kupovalcu ne navaga, nameri ali našteje, le pod izrecnim oznamenilom množine (teže, mere ali števila) prodajati, na prodaj imeti in sicer v promet spraviti, ker le na ta način je mogoče, kupovalca varovati oškodovanja. Vreditev trgovine v

napominanem smislu je pa tudi v interesu reelnih trgovcev, ker so tudi ti s tako naredbo varovani ne-reelne konkurence. Odsek je mnenja, da naj zbornica pritrdi naredbi. Če bo skušnja učila, da je v seznam sprejeti še drugo blago, bo to itak visoko trgovinsko ministerstvo storilo. Odsek torej predlaga: Čestita zbornica naj ob predložitvi izraženih mnenj zadrug predloži svojo poročilo visokemu c. kr. trgovinskemu ministerstvu. — Predlog se sprejme.

(Dalje sledi.)

Tedenski koledar.

Nedelja, 2. avg.: 10. po Bink., evang.: O farizeju in cestinarju, Luk. 18. Porcijunkula. Ponedeljek, 3. avg.: Najdba sv. Stefana. Torek, 4. avg.: Dominik spoz. Sreda, 5. avg.: Marija Dev. Snežnica. Četrtek, 6. avg.: Sprem. Gospodovo na gori. Petek, 7. avg.: Kajetan spoz. Sobota, 8. avg.: Cirjak m. Afra d. m. — Solnce izide 5. avg. ob 4. uri 53 minut; zaide ob 7. uri 19 min.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 1. avgusta.

(Potrjeni zakoni.) „Wiener Ztg.“ objavlja zakon z dne 2. julija t. l., s katerim se odpravijo prijemnine (Ergreiferantheile) pri prestopkih glede dohodarine; zakon z dne 8. t. m. glede dodatnih kreditov k letošnjemu državnemu proračunu ter zakon z dne 8. t. m. glede državnega posojila deželi kranjski povodom lanskega potresa.

(Iz Idrije) 24. julija in naslednje dni so bivali pri nas prevzvišeni gospod knezoškof ter podelili v Sp. Idriji 265, v Idriji pa nad 1000 otrokom zakrament sv. birme. V nedeljo popoldne so si Prevzvišeni ogledali prostore, kjer biva katoliška delavska družba. Zbralo se je bilo veliko število društvenikov, katere so vnmali Prevzvišeni z iskrenimi besedami, naj vstrajno delujejo z besedo in vzgledom za katoliško stvar. Iz družbe so šli v šolo in tudi tu vnmali učiteljstvo, da dobro odgaja izročene otroke.

(Z Bleda.) 31. julija. Ker se ne bode moči vsakemu udeležiti nedeljskega večernega koncerta, je na občno željo, vzlasti na izrečno prošnjo oddaljenih, sklenil naš umetnik, prvi junaški tenor brnskega mestnega gledališča, gospod Trtnik, da napravi nedeljo pozneje, t. j. 9. avgusta, matinee, samostojni koncert dopoldne po 11. uri v jako akustični koncertni dvorani letoviškega poslopja. Izbral si je dopoldne, ker bode s tem omogočil obiskanje oddaljenih, da jim ne dela vlak preglavice. Ljubljancem se je že veliko oglasilo. Proizvajal pa bode s svojim krasnim glasom v prvi vrsti najboljše slovenske skladbe in radi tega opozarjamo slavno občinstvo na ta izredni zanimivi koncert.

(Osebna vest.) Danes se je pripeljal uradnim potom v Ljubljano državni nadpravnik g. dr. Pflügl iz Gradca.

(Vožnja z omnibusi) je z današnjim dnem v Ljubljani pričel neki podjetnik z Reke. Njegovi vozovi bodo redno vozili iz „Zvezde“ po dunajski cesti na južni kolodvor in po istem potu nazaj v mesto. Ena vožnja stane 5 kr.

(Strelna.) Danes zjutraj pred 6. uro je med hudo vihro in naliveom strelna udarila v stanovanje mestnega požarnega čuvaja v stolpu na Gradu. Prodrla je zid nad oknom v sobo, v kateri ni zapustila družega sledu, ko razpoklino in žveplen duh. Družini se ni nič hudega zgodilo.

(Iz Podbrezj) 29. julija: Tričetrt ure od železniške postaje Podnart prideš po novi lanske leto meseca julija odprti, nekoliko napeti cesti na površje podbreške ravani, kjer se ti ob enem predstavi dva mogočna, visoko v zrak štrleča stolpa. Prvi župne cerkve podbreške, drugi filijale žalostne M. B. na Tabru. Oba nosita nova pokrivala, prvi v doriškem slogu 18-70 m, drugi v gotičkem slogu 20-3 m višočine. Prav lični obris obeh naredil je Ant. Belec, kleparski mojster iz St. Vida pri Ljubljani, a piramide postavil tesarski mojster Janez Vrhovnik iz Tujnic. Delo je prav solidno izpeljano in hvali mojstra. Krasoto že itak lepih Podbrezj povzdigujeja tudi mogočna stolpa. — V teku 3 let so se pokazali podbreški župljani res prave, za božjo čast vnete bogoljube: Novo pokopališče, prenovljeno gospodarsko poslopje župnijsko, novi 1235 kg težek zvon na Tabru in zdaj novi strehi iz kositarja na obeh, v tej župniji se nahajajočih cerkvah to sve-dočijo. Čast, komur čast! — Letoviščarjev je tu

polno, škoda da stanovanj manjka. Letina jako dobro obeta; dal Bog, da bi srečno pod streho spravili.

(Jesenice v nevarnosti!) Pod tem naslovom priobčuje, kakor smo že včeraj omenili, graška „Tagespost“ sledeči dopis: „Ostdeutsche Rundschau“ prinaša v št. 202 z dne 24. julija dopis iz Gorenjskega, ki popisuje narodni položaj Nemcev na Jesenicah. Dopisnik opozarja narodni branilni (?) društvi „Schulverein“ in „Südmarko“, naj svojo blagodejno delavnost tudi v tem kraju pokažeta. — „Tagespost“ je klic jeseniških Nemcev ponatisnila, in glej, šolsko vodstvo tamošnje četverorazredne slovenske šole nam je poslalo popravek, ki resnično žalostni položaj jeseniških Nemcev v pravi luči označuje. Stvar je taka: Jesenice imajo izmej 1200 del. 400 Nemcev, ki so večinoma iz Koroškega, Stajerskega, Nemško-Ceškega, Bavarskega in Saskega. Izmej 26 uradnikov je 24 Nemcev, mej temi jih je 12 oženjenih z več otroki. Ti nemški rojaki pa nimajo niti nemškega duhovnika, niti nemškega učitelja, niti nemške šole. Prisiljeni so torej, da poslušajo besedo božjo v slovenskem jeziku in da pošiljajo svoje otroke v slovensko šolo, kjer se bodo prej ali slej izgubili svojemu rodu. Taka je torej toliko znana germanizacija slovenske mladine! Slovenci silijo na vsej črti dalje. Pošiljajo svoje agitatorje čez Karavanke in Savo (kakor da bi tam ne bilo Slovencev!) Drznejo si n. pr. že od nekda (1) namško Celje kar celo in tudi pol Gradca (?) šteti v svojo posest. Tu je treba pomoči. Začetek je že storjen, le še zmirom dalje s klicem: „Po zakonu zahtevajo jeseniški Nemci za svoje otroke čisto nemško šolo z nemškim učnim jezikom.“ Nemški otrok naj obiskuje čisto nemško šolo, le v tej ga more ljubezen nemškega učitelja negovati in voditi, da vzraste v korist bodočnosti. Slovenski učitelj nima srca za nemško deco. Otrok ne more brati na njegovem obrazu dobrohotnosti in ne zbirati z zupanjem in udanostjo onih čutov, ki mu vzbude veselje do učenja in šole. Zato — boljša jednorazredna čisto nemška šola, kakor dvojezična četverorazrednica. Jeseniški Nemci! Na delo po besedah našega kranjskega pesnika Golča: „Nismo izgubili še dežele — Kjer samo sto nemških bije src! — Vspeh vašemu prizadevanju!“ — Tako torej govori graška teta, oziroma njeni dopisnik. — Slovenci še nikoli nismo hoteli niti nočemo sedaj, da bi se nemška mladina vzgojevala po slovenskih šolah. Da bi pa par nemških delavcev, ki pride doli z rajha v slovenski trg „s trebuhom za kruhom“, da bi kar zahtevalo nemško šolo, nemških učiteljev in celo nemškega duhovnika, no, to je pa vendar malo predebelo! — Kako se bore Čehi na Dunaju, ko jih je vendar nad 100.000, za par ljudskih šol, — tukaj ti pa hoče par tujcev kar celo vrsto ugodnostij. Da, gospoda, prinesemo vam je v rokovnicah na krožniku, če hočete! In kako vrlo zna naš dopisnik vspodbujati: „Začetek je že storjen, le še zmiraj dalje . . .“ Torej začetek je storjen! No, če misli graška tetka, da je ona s svojima dvema dopisoma v merodajnih krogih toliko zanimanja vzbudila za stvar in da je s tem napravila začetek „nemškemu gibanju“ v Jesenicah, bi rekli, da se jako moti.

(Iz Cola) 31. jul. V četrtek smo prenesli zvonove iz starega v novi zvonik. Slo je, hvala Bogu, vse prav po sreči. Veselo potrkanje — tu pravimo kantkanje — je do pozne noči oznanjevalo to veselo vest po župniji. Delo je vodil naš zidarski mojster in podjetnik g. Josip Rusjan iz Renč pri Gorici, kateremu se sme brez skrbi izročiti vsako tudi večje stavbinsko delo. Cerkev še ni popolno izdelana, pa zvonove smo prenesli, ker so nam bile pri rokah vse potrebne priprave. Naša v romanskem slogu zidana cerkev je znotraj izdelana, a v kratkem bo tudi zunajno lice ometano in izdelano. Sedaj pridno delajo mizarji, a težko pričakujemo g. Belca, da nam obije streho zvonika, kateremu smo iz strahu pred burjo in stroški klobuk menda malo preveč potlačili, a upamo, da to pozneje popravimo. — Drugi teden prenesemo iz stare cerkve altar; klopi nam dela mizarjski mojster g. Molk v Logatecu, a tlak nam beli glavo. Denarjev ni, velika utrujenost po tolikem naporu nam pa jemlje pogum, obrniti se do raznih dobrotnikov. Toda obupati ne, vsaj dobri Bog, ki nam je dosedaj tako čudovito pomagal, nas tudi v prihodnje zapustil ne bo. — V dokaz naše hvaležnosti javim, da smo tudi pri nas imeli sv. mašo po pok. kanoniku Klunu. Bil je naš dobrotnik, kajti izposloval nam je pri poljedelskem ministerstvu 70 m³ stavbinskega lesa.

(Za vinorejce.) Krško c. kr. okr. glavarstvo razpošilja razglas glede brezobrestnega posojila iz državnega in deželnega zaklada onim posestnikom, katerih vinogradi so uničeni po trtni uši. Kakor znano, je v ta namen dež. zbor dovolil 20.000 gl. in ravno toliko dovoljuje država. Prošnje treba vlagati pri okr. glavarstvu najkasneje do 1. septembra 1896, priložiti pa: 1. posestni list, 2. zemljeknjižni izpisek, 3. načrt, kako se bo vršilo delo, in preudarek stroškov. — Obrazci za prošnje in načrt se dobe brezplačno pri c. kr. okrajnem glavarstvu.

(Popotno ustanovo) je dovolilo poljedelsko ministerstvo meščanskemu učitelju g. dr. Romihu v Krškem v svrhu proučavanja gojenja ameriških trt in vinoreje v nekaterih po trtni uši oškodovanih vinogradih na Štajerskem in Nižje-Avstrijskem.

(Deželnozborske volitve na Štajerskem.) Vsi štajerski listi pišejo o prihodnjih volitvah v deželni zbor. Slovenski v prvi vrsti naglašajo, da treba med volivci vzdržati narodno disciplino ter izbrati kandidate, ki imajo poleg potrebnih lastnosti tudi dovolj narodne odločnosti za prihodnje boje. „Grazer Volksblatt“, glasilo konservativnih Nemcev, je polemizirajoč z nemškimi nacionalci pisal mej drugim: „Ljudska stranka se imenuje novi polupruski prihodnik ter z mirnim srcem pobija zastopstvo 400.000 štajerskih Slovencev. Nemška hoče biti ter tako neplemenito govori o drugojezičnih sodržavljanih! Vladati hoče, sicer le vara svoje pristaše — toda ob enem si napravlja smrtno sovražnike, katerih ne more umiriti. Slovencev je okoli 1½ milijona, a imajo književno družbo z nad 75.000 člani. In to požrtovalno četo hočeta uničiti eden advokat (Derschatta) in jeden profesor realke (Hoffmann-Wellenhof). Le nikari se tako ne šopirite, gospodje“. V večerajšnji številki piše: „Vsled narodnostnega vprašanja ni bilo miru v zbornici. Slovencev niso absolutno ničesa dovolili, še tega ne, da bi sprevedniki klicali železniške postaje tudi v slovenskem jeziku, kjer prebivalstvo ne razume drugače. Jako bi se zblizale stranke, ko bi 400.000 Slovencev, oziroma osmim njihovim zastopnikom dovolili poseben mandat v deželnem odboru. Nikdar ne bomo pozabili, da so nemški liberalci in nacionalci zaradi celjske gimnazije kričali o poslovenjenji Celja, dočim sedaj njihova glasila priznavajo, da navzlic temu Celje ne bode slovensko. Slovenci so nemške konservativce podpirali v vseh verskih in kulturnih vprašanjih in brez Slovencev bi bil položaj katoliške manjšine jako kočljiv. Konservativci zagovarjajo jezikovno ravnopravnost v uradu in šoli, to je pravilo, katero so celo liberalci l. 1848 priznali in katero določa ustava“.

(Duhovniške spremembe v lavant. škofiji.) C. g. Mih. Korošec, župnik v Loki, gre v stalni pokoj; č. g. kaplan Jakob Cinglak pa postane ondi provizor. — Premeščeni so ti le č. gg. kaplani: Jož. Kržišnik z Dobrne v Teharje, Ant. Raušl s Sladke gore v Stari trg, Matija Stoklas od Sv. Petra pod Sv. gorami v Šmartin pri Slov. Gradcu, Ant. Kolar iz Marenberga k Sv. Petru pod Sv. gorami, Jožef Trafenik iz Šmartna pri Slov. Gradcu k Sv. Križu na Slatini, Martin Rožkar od tod v Hoče, Alojzij Cizerl iz Hoč k Sv. Jakobu v Slov. gor., Anton Postružnik od tod v Griže pri Celju, Franc Muršič iz Brežice v Kozje, Alojz Kokelj iz Kozjega k Sv. Juriju pod Taborom in Alojzij Čizek od tod v Brežice. — Na novo nameščeni so pa naslednji č. gg.: Ignac Hauptmann pride za kaplana v Marenberg, Anton Korošec na Sladko goro, Janez Rožman v Loko, Ant. Drogenik v Šmartin pri Slov. Gradcu in Janez Kurnik za pomočnika k Sv. Marjeti na Polzeli.

(Iz Celja.) Novi odbor okrajnega zastopa volili smo Slovenci dne 27. julija natančno tako, kakor je bilo dogovorjeno. Prečastiti gospod opat Ogradi je kot starosta izbranih zastopnikov vodil volitve. Navzočih je bilo 22 slovenskih zastopnikov, torej izvzemši jednega vsi, po sili Nemcev ni bilo nobenega; le dva sta pristopickala vohat in hitro odšla, svojim praviti tužno vest, da so Slovenci vsi na kupu in složni. Zatem so jo po sili Nemci popihali na vse vetre, priznavajoč svoj popolni poraz. Slovenski zastopniki so izvolili najprvo načelnika, in sicer dosedanjega, velezaslužnega gosp. dr. Srneca, njegovim namestnikom marljivega g. dr. Dečka; v odbor pa iz skupine veleposestnikov gosp. vit. pl. Berkša, iz skupine mest in trgov gosp. Robleka, iz skupine trgovcev in industrijalcev g. Ježovnika, iz skupine

kmetske g. Zarnijera in iz vsega zastopstva g. dr. Baša in g. dr. Dečka. Tako je celjskega okrajnega zastopstva odbor zopet in sicer v tretjič v slovenskih rokah na veliko veselje in zadoščenje ogromnej večini prebivalstva, pa na veliko žalost in trepet nekdanj toliko nadutih nemškutarjev. Te zadnji čas same nesreče tepejo: desna jim roka okrajni glavar Wagner mora v Gradec, leva roka pragermanski dr. Wokaun je naglo umrl v Dobrni, poslanec dr. Starkel po nekaj umazani pravdi v Gradcu politično potolčen. Kaj čuda, ako pri takšnih razmerah celjski nemčurčki potno palico v roke jemljejo in potujejo daleč v „nemški Reich“ v švabsko mesto Stuttgart, da se tam okrepčajo s pitjem in petjem. Srečno pot! Najbolje, če tam ostanejo — za vselej, mi jih radi pogrešamo.

(Iz Šoštanj.) [Shod zaupnih mož.] Dne 26. julija je bil v Velenju pri gosp. županu Ježovniku shod zaupnih mož glede prihodnje deželnozborske volitve za okraje Šoštanj, Slov. Gradec, Marenberg. Jednoglasično je bil proglašen za kandidata gosp. Ivan Vošnjak, posestnik iz Šoštanj in nečak g. državnega poslanca Mih. Vošnjaka. Naš kandidat je vsestransko razumen mož in poštenjak skoz in skoz. Drugi postranski kandidati, osobito nekda iz Celja, se niso kar nič v poštev jemali. Dosedanjemu zastopniku tega okraja, č. gosp. dr. Lipoldu, ki zaradi bolehnosti ne kandiduje več, se je izrekla za njegovo delovanje zahvala in priznanje.

(Spremembe pri č. oo. frančiškanih.) P. Mansvet Bernardič je postal gvardijan v Lankovcih; P. Nikolaj Meznarič voditelj 3. reda sv. Frančiška v Mariboru; P. Roman Arnuš pride iz Bolzana na Tirolskem k Sv. Trojici v Sl. gor. in P. Leander Ferk iz Bolzana v Lankovice.

(Goriške novice.) V St. Andražu so dobili novega kurata v osobi preč. g. Kosovela. — Državni pravdnik v Gorici g. Franc Canevari je imenovan svetovalcem višjega deželnega sodišča v Trstu. — V Kanalu je umrl pristav g. Karol Franovich, Slovencev pravičen Lah. — V Gorici je umrl g. A. Diak, profesor v p. — Pri Tolminu je ubila strela nekega kosea in omotila družega kmeta, ki je v bližini delal. — Tudi po Goriškem je toča mnogo škodila. Zadnji čas je klestila po vipavski dolini in tržiški okolici. — Vročino imamo veliko.

(Novice iz Istre.) Rumunski kralj, ki je letos bival v Opatiji, je podelil načelniku občine Voloska-Opatija viteški križec častniškega reda. — Glavna skupščina političnega društva „Edinost“, napovedana na 2. avgusta, je preložena na poznejši čas, ker so zadržani državni poslanci priti na zborovanje. — V Moščenicah so dobili Slovani večino pri občinskih volitvah.

(Radost sv. Očeta) nad novomašnikom saksonskim vojvodom Maksom se razvidi iz pisma, katero je prejel eichstättski škof povodom nove maše vojvode Maksa in katero se takole glasi: „S kako velikim veseljem nas je napolnila vest o posvečenju vojvode Maksa v mašnika, lahko sklepaš iz ljubezni, katero gojimo do princa, kakor tudi iz našega neumornega prizadevanja za čast in ugled katoliške cerkve. Kajti to mašnikovo posvečevanje je ravno tako odlikovanje za novomašnika, kakor je sreča in dika za katoliško cerkev. Zapovedujemo ti toraj, da izročiš naše očetovsko voščilo novoposvečencu in, da si ohrani spomin na našo dobrohotnost, priloženi mali spomenik, katerega ti ob enem pošiljam. Njemu pa in saksonskemu kralju in kraljici, kakor tudi kraljevemu princu Juriju s celo rodbino, ki bodo navzoči pri prvi sv. daritvi, in tebi častiti brat, podeljujemo iz ljubezni polnega srca apostolski blagoslov v Gospodu“. Temu pismu je bila priložena dragocena zlata svetinja za novomašnika s podobo Leona XIII. in opisom: „Fiat unum ovile et unus pastor!“

(Iz Samobora) Dne 29. julija uničila je toča v Samoboru in po nekaterih mestih v okolici vse jesenske pridelke. Padati je začela o pol osmih zvečer, debela ko srednja jabolka, tako da najstarejši ljudje take ne pomnijo, in klestila blizu pol ure. Največ so poškodovane trte, že novi ameriški nasad, ki so kaj lepo kazale in obetale obilni pridelek. Kar ni grozdja na tla zblila, je pa tako poškodovano, da bo težko dozorelo. Zelo je poškodovano tudi sadno drevje in turšica, najpoglavitejši pridelek. V malo trenutkih splaval je ves naš up po vodi in rana, ki nam je vsekana, se ne bo tako hitro zacelila.

(Semnji po Slovenskem od 3.—8. avgusta.) Na Kranjskem: 3. v Dolu, Ribnici; 5. na Gori pri Ribnici, v Krašnji, v Dolih, na Vidmu in v Vrhovcu. — Na Slov. Štajerskem: 3. pri sv. Lenartu; 5. v Trbovljah, Ptui, Loki, Lembergu. — Na Koroškem: 5. v Crni pri Pliberku. — Na Primorskem: 3. v Pazinu.

Društva.

(Občni zbor šentpeterske moške in ženske podružnice sv. Cirila in Metoda) bo dne 3. avgusta t. l., ob 8. uri zvečer v vrtnih prostorih g. Ferlina. — Dnevni red: 1. Nagovor prvomestnika. 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 3. Volitev odposlanca na veliko skupščino. 4. Raznoterosti.

(Družbi svet. Cirila in Metoda v Ljubljani) so poslali že zadnjič naznanjenih 187 gl. 50 kr. in sicer so poklonili gg. bogoslovci celovski mesto venca na gomilo Andreju Einspielerju 100 gl., slavno posojilno in hranilno društvo v Celovcu je dalo 50 gl. in podružnica celovška je zložila 37 gl. 50 kr. — Slavna Notranjska posojilnica v Postojini 10 gl. — Na novi maši g. Ivana Baloha v Ljubljani je nabrala gđ. Lojzika Medičeva 15½ gl. in 10 cts. z geslom: „Ljubezen dvojno vsak naj tesno druži: Bogu in domovini zvesto služi; To bodi vsakemu vzor največji! — Po g. J. Zirovniku v Gorjah udnine od bleedske podružnice 32 gl., iz nabiralnikov: pri gg. J. Peternelu 29 gl. 27 kr., F. Sekovaniču 1 gl. 14 kr., Petranu 87 kr., A. Vrhuncu 2 gl. 26 kr., v Vintgarju 1 gl. 05 kr., g. prof. Rutar 50 kr., skupaj 40 gl. 09 kr. — Podružnica na Greti 32 gl. 20 kr. — Iz nabiralnika piske podružnice 2 gl. 84 kr. — Podružnica v Žužemberku po g. blagajniku H. Povšetu 55 gl. 23½ kr. — Najprisrčnejšo zahvalo vsem, ki se prijazno spominjajo naše družbe!

Blagajništvo družbe svet. Cirila in Metoda v Ljubljani.

(Mestna hranilnica ljubljanska.) Meseca julija l. 1896 uložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 605 strank 224.681 gl. 60 kr., 570 strank pa uzdignilo 183.240 gl. 36 kr.

(Slovensko društvo za Štajersko) skliče kmalu zaradi bližajočih se deželnih volitev svoj odbor in zatem velik shod zaupnih mož iz vseh slovenskih okrajev štajerskih in sicer v Maribor.

(Zveza hrvatskih pevskih društev.) Iz Zagreba, 4. julija. Nesloga je nam Slovanom upropastila že mnogo lepo osnovo, pa tako je bila zapretila tudi zvezi hrvatskih pevskih društev, ki je do nedavna le životarila. Ko se je letos osnovala zveza jugoslavenkih pevskih društev v Sofiji na Bolgarskem, sprevideli so hrvatski rodoljubi, da je potrebno pristopiti k tej zvezi, ali da se mora poprej preporediti hrvatska zveza, da bode mogla potem pristopiti kot čim krepkejši član k jugoslavenki zvezi. In to se je zgodilo na radost vseh domoljubnih Hrvatov prigodom proslave desetletnice „Jadranske Vile“ na Sušaku kraj Reke, ko se je ob enem posvetil krasni barjak tega pevskega društva dne 28. in 29. junija. Kakor mora biti žalostno za vsakega Hrvata, da se je Reka tudi pri tej priložnosti pokazala kot naša najhuja sovražnica, tako je zopet radostno, da so primorski Hrvati brez razlike političnih nazorov se vsi pridružili z oduševljenjem omenjeni svečanosti, ki je po enoglasnih poročilih bila v vsakem pogledu veličanstvena in za naše protivnike na Reki neki memento, da se tudi oni dolgo ne vzdrže proti hrvatski ideji, do zdaj na razne načine tlačeni od mažarske države pa tudi reške občinske oblasti. Če tudi je zdaj na Reki še jedini javni tabor Hrvatstva narodna čitalnica, vendar le je mesto še vedno hrvatsko, saj večina prebivalstva govori tem jezikom. V političnem pogledu je seveda to prebivalstvo protivno Hrvatstvu, ali je zato okolica probujena v narodnem pogledu, in le ta mora slednjič zmagati. A da se to zgodi, ne bode najmanjja zasluga pevskega društva na Sušaku, katero je privabilo in gostoljubivo sprejelo pri zadnji svoji svečanosti goste iz vseh hrvatskih in celo iz slovenskih krajev. Krasna sloga, ki se je pokazala med Hrvati in Slovenci pri tej priložnosti, zalag je bolji bodočnosti Slovanstva na jugu, a posebno pomenljivo pa je, da se je zveza hrvatskih pevskih društev utrdila ter okrepila za novo plodnosno delovanje. Dosedanji predsednik Fran Folnegović je v svojem govoru razjasnil razloge, zakaj zveza do zdaj ni mogla napredovati. Največ je škodila nesloga med društvi, in ta se mora odstraniti, kajti zvezo čaka obilno delo. Narodni skladatelji so nagomilali toliko gradiva, da je neobhodno potrebno izdajati zato poseben strokovni časopis, ki se bode mogel vzdržati pa le potem, če ga zveza zdatno podpre. Dokler se ta zveza popolnoma uredi, naj se prepuusti vodstvo vseh zvezinih zadev najodličnejemu pevskega društvu zagrebškemu „Kolo“, kar se je tudi soglasno odobrilo, a kasneje pri razpravi o zvezinem poročilu, ki ga je sestavil tajnik Dorotka, tudi vodstvo zveze prepuستilo temu društvu. Važno je vprašanje v vsakem društvu dohodek za vzdrževanje. Dozdaj se je v tem pogledu mnogo zanemarilo, pa se zategadel pozivljajo članci vseh 20 pevskih društev, ki so do zdaj pristopili k zvezi, da se

vsi dosedanjí nepoplatki točno uplačajo, pa da se v bodoče pobirajo prinosi po številu podpirajočih in ne izvršujočih članov. Vsi ti sklepi naj se priobčijo vsem pevskim društvom, kakor tudi vsi oni predlogi, ki se imajo na glavnem sestanku razpravljati, vsaj mesec dni poprej. Sklenilo se je tudi, da se bodočega leta vrši glavna skupščina v Oseku, kamor je zvezo pozvalo tamčnoje glasbeno društvo. To je hvalevreden sklep, saj se imamo tudi v tem mestu boriti proti tujcem, ki siliijo z vso silo k nam s svojo jako dvojbeno kulturo. Potrebno je tedaj, da se hrvatski duh oživi in okrepi s tako svečanostjo ter se obodri za daljšo borbo proti tujinstvu. V novi odbor so izvoljeni za predsednika Fran Arnold od zagrebskega „Kolo“; za podpredsednika dr. J. Brlić od brodskega „Davora“, za tajnika J. Gabrić od zagrebskega „Kolo“, za blagajnika J. Kornicer od zagrebske „Slobode“. Za zastopnike zunanjih društev so izvoljeni dr. Linić („Primorski Hrvat“, Trsat) in dr. Ziborski („Slavulj“, Petrinja); za prvega pevovodjo: N. Faller („Kolo“, Zagreb), za drugega: Fr. S. Vilhar („Sloga“, Zagreb). Za Jugoslavjane je posebno važen sklep, da naj pristopijo k zvezi vsa pevska društva hrvatska, ker to zahteva že utemeljenje jugoslovanske pevske zveze v Sofiji, h kateri je že zagrebsko „Kolo“ pristopilo, pa je nade, da to store tudi ostala hrvatska društva. Ni brez pomena za nas, da se pokažemo v čim večjem številu pri jugoslovanske pevske zvezi, kar nam je tudi mogoče pri tolikih naših pevskih društvih. Pokazati nam je treba pri tej priložnosti, da je hrvatskemu narodu na jugu namenjena važna kulturna naloga, ki se ima prej ali slej oživotvoriti. Nadjamo se, da sklepi hrvatskih pevskih društev na obali hrvatskega morja prinesejo obilen plod hrvatskem narodu.

Narodno gospodarstvo.

Razstava grozdja na Bizeljskem (od 20. do 28. septembra) iz novih vinogradov za okraj brežiški.

Od l. 1882 do 1886 propala je naša vinoreja zbog trtne uši in sicer tako, da nismo imeli skoz leta nikakšnega vinskega pridelka. In da so naši sodi prazni v kletih trohneli, vendar so brezvestni trgovci točili slavnega Bizeljanca, Pišečana, Sromljana, Sremičarja i. t. d., kakor nekdanj po onih krajih, koder je prej naše vino slovelo. Velika nevarnost pretiila je našim slovečim krajem, kajti v nevarnosti smo bili, da zgubimo dobro ime in one kraje, v katere smo prej vino prodajali. Dokler smo bili brez vin, bili smo mirni. Danes pa nas siliijo gospodarske sile, da se postavimo na noge in da oživimo dobro ime naših pokrajin. Pet let je sem, kar so naše gorice na ameriški podlagi ozelenele, uspehi so taki, da ni nikdo od takih niti sanjal. Vsa sredstva smo uporabili in mi nismo samo naše vinograde na novo zasadili, ampak mi smo vinorejo obče na najvišjo stopinjo spravili.

Mi pridelujemo vina, ki so tako dobra in še bolja kakor ona starih trt, in upamo, da se nam bode dokaz popolnoma posrečil.

Dne 28. junija t. l. zbrali so odborniki najbolj znanih vinorejskih občin brežiškega okraja in sklenilo se je, da se napravi izložba grozdja na Bizeljskem v prostorih tamošnje šole. Na tej razstavi udeleži se v prvi vrsti prosti kmet (vinorejec) brežiškega okraja. Tu se bode nudila vinskim kupcem prilika, da si na licu mesta pogledajo vinske pridelke, in uverjeni smo, da bode vsak z uspehi zadovoljen.

Za razstavo se je nalašč Bizeljsko izvolilo, in sicer zato, ker so tam najstarejši in največji nasadi. Izleti v bližnje gorice, ki se bodejo od komiteja razstave priredili, dokazali bodejo naš napredek na polju vinoreje. Vinski trgovci imajo tu najlepšo priliko stare zveze ponoviti in nove skleniti.

Drugi in najvažnejši povod te razstave je pa dolžnost hvaležnosti do onih krogov, ki so nas v tej silni borbi vsa leta vstrajno podpirali. Država, dežela in štajerska posojilnica žrtvovali so več sto tisoč za prospeh nove vinoreje na Štajerskem. Hvaležno moramo priznati, da je skoraj cela svota brežkemu okraju do sedaj v veliko pomoč prišla. Naša dolžnost je, da damo račun o tem, kako smo te velike podpore porabili. In mislimo, da se to najložje o priliki nameravane izložbe dokaže. Upamo, da bodo naši uspehi merodajne kroge spodbudili, da bodo dali tudi drugim okrajem tisto pomoč, katero je naš okraj do sedaj užival. Pomen današnjih vrst je merodajne kroge, in vse one, ki se za novo kulturo ameriških trt zanimajo, na našo razstavo opozoriti.

Natančneje določbe bodo se pa še pravočasno razglasile.

Odbor razstave grozdja na Bizeljskem dne 25. julija 1896.

Telegrami.

Dunaj, 1. avgusta. Brzojavno se poroča, da je odplula avstrijska ladija „Cesarica in kraljica Marija Terezija“ iz Pireja proti Kreti.

Levov, 1. avgusta. Dne 29. m. m. je navstal v Uscie, okraj Buczaes, požar, ki je vpepelil 69 poslopij, mej temi streho rimsko-katoliške in zvonik grško-katoliške cerkve, oba župnišča, občinsko hišo in orožniško vojašnico.

Zagreb, 1. avgusta. Razsodba sodišča nad Stenjevaškimi zločinci slove nastopno: Osem zatožencev je oproščenih, sedemnajst, mej njimi dve ženski, je obsojenih v smrt na vislicah, ostali so pa kaznovani s težko ječo od treh mesecev do 20 let.

Satoralja Ujhely, 1. avgusta. V Kiralyi Helneez je v minuli noči vpepelil požar trideset hiš. Zažgal je baje zločinec iz maščevanja.

Frankobrod, 1. avgusta. Oklopnici „Navarin“ in „Aleksander“ sta dobili iz Petrograda povelje, da morata takoj odpluti proti Kreti.

Pariz, 1. avgusta. Razni listi poročajo, da je obisk ruskega carja v Franciji določen na 15. septembra. Car se ustavi na svojem potovanju najbrže v Brestu ali Cherbourgu ter bode prisostvoval vojaškim manevrom v Angouleme.

Carigrad, 1. avgusta. Grški poslanik je izjavil pri turški vladi, da grška vlada ne pospešuje prestopa roparskih tolup v Makedonijo, marveč da jih pri tem še ovira.

Atene, 1. avgusta. Grško časopisje ostro prijema turško vlado radi dopisa na evropske velevalsti, v katerem se trdi, da je grška vlada odgovorna za nemire na Kreti. Grška vlada bode v posebnem odgovoru odvrnila od sebe vso odgovornost ter pojasnila korake, katere je že storila v svrhu pomirjenja.

Novi Jork, 1. avgusta. Štiri milje od Atlantic City je trčil zabavni vlak ob brzovlak. Dva vozova prvega vlaka sta razbita, petdeset popotnikov ubitih in mnogo ranjenih.

New York, 1. avgusta. Iz Havane se brzojavno poroča, da se je vnel na otoku Pinos velik nemir. Mej ondotnimi vjetniki je navstala vstaja, kateri se je pridružilo še 300 drugih oseb.

Preizkusili in priporočili

so sloviti vseučilišni profesorji in zdravniki tinkturo za želodec lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta), katera je ugodno učinkujoče, želodec krepuje, slast in prebavljenje pospešujoče in telo odpirajoče sredstvo. — Stekleničica velja 10 kr. 121 (50-24) 1

Umrli so:

29. julija. Antonija Jeršek, delavka, 23 let, Poljanski trg 1, tuberkuloza v črevih.

30. julija. Ana Križnar, natakarjeva hči, 1 mesec, Grubarjeve ulice 4, akutni črevesni in želodčni katar. — Ludovik Stepic, klepar, 34 let, Kravja dolina 22, jetika.

V otroški bolnišnici:

28. julija. Antonija Potočnik, delavčeva hči, 1 mesec, Phlegmone.

V deželni bolnišnici v Vodmatu:
20. julija. Marija Jonke, dninarica-vdova, 67 let, starostna oslabelost, dementia.
21. julija. Marija Lesar, hči gruntarja, 3 leta, škrlatica.
22. julija. Anton Pavliš, sin kurjača, 1 leto, morbilli.
24. julija. Janez Benda, sin bajtarja, 5 let, škrlatica.
28. julija. Marija Čebašek, vdova, gostija, 68 let, starostna oslabelost. — Anton Lüstrek, sin bajtarja, 10 let, conqussatio cerebri.

GLAVNO SKLADISTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
V vročem letnem času
je priporočati dobro in ugajajočo
osveževalno in mizno pijačo
pripravno za primešanje vinu, konjaku ali sadnim sokovom, za to opozarjamo na
Ta pijača vpliva ohladilno in oživajoče, vzbuja slast do jedi, pospešuje prebavljenje. Po letu je ta pijača pravo krepilo. (VIII.) 10 32
Henrik Mattoni v Giesshübl Sauerbrunn.

Tržne cene v Ljubljani

dné 1. avgusta.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st. . . .	7 70	Špeh povojen, kgr. . .	— 66
Rež,	6 —	Surovo maslo,	— 90
Ječmen,	5 —	Jajce, jedno	— 25
Oves,	6 —	Mleko, liter	— 10
Ajda,	7 50	Goveje meso, kgr. . .	— 64
Proso,	6 —	Telečje	— 60
Koruz,	5 50	Svinjsko	— 64
Krompir,	2 80	Koštrunovo	— 38
Leča, hčil.	11 —	Piščanec	— 45
Grah,	9 —	Golob	— 17
Fižol,	10 —	Seno, 100 kgr. . . .	2 14
Maslo, kgr.	— 90	Slama, 100	2 14
Mast,	— 70	Drva trda, 4 kub.m. .	6 20
Špeh svež,	— 64	„ mehka, 4 „ . . .	4 60

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
31	9. zvečer	732.5	18.8	sl. jzah.	skoro jasno	
1	7. jutraj	732.3	15.6	sr. zah.	nevihta	16.9
	2. popol.	732.0	17.3	sr. jvzh.	dež	

Srednja večerajšnja temperatura 19.4°, za 0.3° pod normalom.

Najboljše, svetovno
črnilo za čevlje!
Kdor hoče imeti svoje obuvalo lepo temno-črno se lesketajoče in si je želi ohraniti trpežno, kupi naj edino le
Fernolendtovo črnilo za čevlje
c. kr. priv. tovarne, ustanov. l. 1832 ljene na Dunaji.
Povsod v zalogi.
Radi premnogih malovrednih ponarejanj pazi naj se natančno na moje ime: **St. Fernolendt.**
Priporočam tudi ličilo za čevlje, snov za ohranitev usnja, univerzalno nepremočno mazilo. Vsakovrstne tinte, svila naravna crme za svitlo usnjato obuvalo in pisarni pečatni vosek. 33 52—30

Objava.

Na dan 3. avgusta 1896 v letoviškem poslopju na Bledu določeni slavnostni banket odpade začasno.

Na Bledu, dné 30. julija 1896.

Odbor letoviškega društva.

Priporočilna naznanila domačih konservativnih obrtnikov in trgovcev, katera naj cenj. naši naročniki in čitatelji „Slovenca“ blagovolijo uvaževati.

Odlikovana
sta bila na svetovnih razstavah
z diplomo in svetinjo
v Bruselju (Belgija) 1888. l.
na Dunaju 1892. l.

Brata Zupan

izdelovatelja orgelj v Kamnigoric (Gorenjsko)
priporočata se prečast. duhovščini in cerkvenim oskrbnikom v izvrševanje
novih cerkvenih orgelj
in vsakovrstnih poprav.

Od leta 1880. do leta 1895. sta
izdelala 55 novih orgelj
in izvršila nad 200 poprav.

Priporočilna pisma
najboljših veščakov so
na razpolago.

Matija Horvat
čevlarski mojster v Ljubljani, sv. Petra cesta 32
priporoča se prečast. duhovščini in slav. občinstvu
v naročanja raznovrstnega
obuvala
katera izvršuje cenó, pošteno, iz zanesljivega blaga
od najpreprostejših do najfinišne oblike.

IVAN JAK
v LJUBLJANI, Dunajska cesta 13.
Zaloga šivalnih strojev in
Ceniki zastoj pristojev za vozarenje.
in franko.

HENRIK ZADNIKAR
izdelovatelj cerkvene posode v Ljubljani
Sv. Petra cesta št. 17.
priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu
cerkvene posode, svečnikov, lestencev,
svetilnic, kadilnic itd. v raznem slogu izvršeni.
Vseprejma tudi naročila na nove predmete ter pre-
navlja stare, obrabljene. Delo pošteno iz zanesljive
kovine po nizki ceni.

Ivan Kregar
izdelovatelj cerkvenega
orodja in posode
v Ljubljani, Poljanska cesta
št. 8, pol. Alojzijevejšča
priporoča se prečastiti duhovščini, cer-
kvenim predstojništvom in dobronikom v
najnatančnejše izdelovanje
**monštrano, ciborijev, ke-
lihov, tabernakeljev,
svečnikov, lestencev,
križev** itd.
iz najboljših kovine po poljubnem slogu
in po nizki ceni.

Franjo Toman
podobar in pozlata, Križevniški trg 1, Ljubljana
se priporoča preč. duhovščini za izde-
lovanje cerkvenih in sobnih del po nizki
ceni in priznava natančni izvršitvi. V za-
logi ima sv. razpela, okvire (Goldleisten),
slike, cefe, kroglice za vrvi itd.

J. Kopač,
svečar v Gorici, Solkanska cesta 9.
priporoča prečastiti duhovščini ter slav-
nemu občinstvu pristne
čebelno-voščene sveče
kg. po 2 gl. 45 kr.
Za pristnost jamči s svoto
1000 kron.
Pošiljatev franko za naročila v Astro-
Ogerski monarhiji.

Zajamčeno pristne čebelno-voščene
sveče, voščene zvitzke in med priporoča
preč. duhovščini in sl. občinstvu
OROSLAV DOLENEC
svečar in lektor, trgovina z medom in voskom
v Ljubljani, Gledališne ulice št. 10.
Dobiva se tudi med v satovji, pitaneč
in medenina prav po nizki ceni. Zaloga
in prodaja izvrstnega brinja in brinjevca,
medenega žganja, lastnega izdelka. Ku-
puje med v panjih, sodčkih, pa tudi vosek
in suho satovje.

Drag. Matkovič
brivec in vjasuljar
v Ljubljani, Stolni trg št. 11
se priporoča v najnatančnejše izvrševanje
vseh v brivsko in vjasuljarsko obrt
spadajočih del. Postrežba je uljudna in
vsestranski pozorna.

Največja in najcenejša
tvornica stolov in klopj
za gostilne, kavarne, stanovanja, sprehajališča,
vrtove, kopelišča, zavode itd. itd.
Andreja Boucona
v Ljubljani,
Dunajska cesta 7. II. dvorišče
iz trdega lesa, poliran v orehovi
barvi,
velja samo
1 goldinar.

BRATA EBERL, črkoslikarja
tovarna oljnatih barv, firnežev in lakov
v Ljubljani za frančiškansko cerkvijo.
Mojstra pleskarja c. kr. državne in c. kr.
priv. južne železnice priporočata se preč.
duhovščini in sl. občinstvu v vsa v njujino
stroko vstevajoča se dela v mestu in na
deželi. Delo izvršujeta povsem vzgledno
po najnižji ceni. Prekupcem priporočata
oljnat barve v ploščevinastih pušicah.
Največja zaloga karbolineja, maščobe za
konjska kopita in usnje.

Pečar IVAN URAN Pečar
Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3
priporoča p. n. čast. občinstvu svojo ve-
liko zalogo
pečij, glinastih snovij, štedilnikov itd.
in vseh v to stroko spadajočih del po
nizkih cenah.

Brata Appe
izdelovatelja lončenih pečij
v Kandiji pri Novem mestu
(na Dolenjskem) in vseh v
njih stroko
priporočata
lepo svojo
zalogo
trpežno v ognji iz-
delanih predmetov po
prav nizki ceni. — Zaloga
v Ljubljani je v Židovskulici,
zastopnik g. Kalš na Prešer-
novem trgu.

LUKA VILHAR urar v LJUBLJANI
Vodnikove ulice 4 poleg Katol. tiskarne
priporoča svojo zalogo
**zlatih in srebrnih
žepnih ur,
nihalnih, stenskih
in ur budilnic**
po najnižjih cenah.
Poprave izvršuje natančno in točno.

Alojzij Zorman
trgovina z moko
v Ljubljani, Florijanske ulice št. 7
priporoča vsakovrstno moko po različni
ceni, otrobe, koruze in koruzno moko.
Prodaja na drobno in debelo ter zago-
tavlja uljudno postrežbo.

JERNEJ ČERMEJ
trgovina z južnim sadjem in zelenjadj
v Ljubljani, Semenišče (za vodo)
priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu
svojo bogato zalogo vsega v
gospodinjstvo spadajočega blaga
po najnižji ceni.

Alojzij Vanino Ljubljana Stari trg 6.
Ljubljana Stari trg 6.
priporoča prečastiti duhovščini in slav-
nemu občinstvu nože, škarje, britve
itd. iz najboljšega jekla po nizki ceni. —
Brušenje in poprave izvršuje točno.

Franjo Bončar
pleskarski mojster, v Ljubljani, Rimska cesta 9
se priporoča preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v mestu in na deželi v vsa v ple-
skarsko obrt spadajoča dela, osobito pri
novih stavbah, katera izvršuje zanesljivo
in cenó. Prenavlja tudi obrabljene predmete.

Josip Rebek preje Ahčin
ključavničar
v Ljubljani, Francovo nabrežje št. 13
priporoča se preč. duhovščini, cerkvenim
predstojništvom in p. n. občinstvu v vsako-
vrstna stavbinska ključarska dela
Izdeluje trpežno izdelana štedilna ognjišča,
ima v zalogi ključe iz aluminija. Posebej
se se priporoča v izdelovanje cerkvenih
spomnikov in nagrobnih ograj. Zaloga in
napeljevanje hišnih telefonov in telefonov.
Delo trpežno in natančno, cene nizke.

Na najnovejši način umetne
zobe in zobovja
ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja
plombovanja in vse zobne ope-
racije, — odstranjuje zobne bole-
čine z usmrtenjem živca
zobozdravnik A. Paichel
poleg čevlarskega mostu, v Köhlerjevi
hiši, I. nadstr.

Franc Pavšner krojač v Ljubljani,
Valvazorjev trg 4
nasproti c. kr. gimnaziji
se priporoča preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v naročila na duhovniško in o-
vilno obleko po poljubnem kroju, zago-
tavlja joč trpežno, natančno delo, uljudno
postrežbo in kar možno nizko ceno.

Fr. Šiška ded. kovaška obrt
v Ljubljani
Marije Terezije cesta št. 6
se priporoča v podkavanje konj in razno-
vrstnih vóz, ima tudi v zalogi
raznovrstne vóze in sani
ter jih izdeluje po najnižji ceni.

GABRIJEL OZELJ
tapetar v Ljubljani, Tržaška cesta št. 19
se priporoča preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v izdelovanje vseh v njegovo stroko
spadajočih predmetov, kakor: garnitur,
divanov, žimnatih in modrocev na peresih
itd. ter jamči za trpežno, dobro delo po
najnižji ceni — Ponudi se tudi v tapet-
iranje in dekoriranje dvoran in sob, ka-
tere tudi špalira. Osobito se priporoča za
delo na deželi.

Dežnike
in
solnčnike
v
največji izberi
priporoča
L. MIKUSCH, Ljubljana, Mestni trg 15.

FR. TOMEČ
pozlata v Ljubljani, Streliske ulice št. 14
se priporoča preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v izvršitev vseh pozlatarskih del
in prenavljanja altarjev, tabernakeljev,
križevih potov, podob svetnikov itd. za-
gotavlja joč zanesljivo delo in nizko ceno.

Alojzij Erjavec pr. Zor
čevljar — Ljubljana, čevlarske ulice 3
se priporoča prečastiti duhovščini in
sl. občinstvu v naročevanje
raznovrstnega obutala
katero izvršuje od najpreprostejšega
do najfinejšega, iz zanesljivega blaga
prav trpežno in cenó.

JANEZ DOGAN
mizarski obrt in zaloga pohištva v Ljubljani
Dunajska cesta v Mediatovi hiši
priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu
svojo izvrstno urejeno
**zalogo divanov, žim-
nic, omar, stolov, po-
stelj** itd.
Cenilniki s podobami so franko na
razpolago.
Najnižje cene, izborna blago.

Anton Presker
krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 16
priporoča se čast. duhovščini in sl. občinstvu
za izdelovanje vsakovrstne obleke.
V zalogi ima
narejene obleke
za gospode in dečke, dalje površnike, ne-
premočljive haveloke, haveloke iz veljblo-
dove diake (Kameelhaar), mantile in
plašče za gospe itd.
Naročila za izdelovanje oblek po meri
izvršujejo se točno in po poljubnem kroju.
Za dobro blago se jamči.

Tapetniška kupčija
O BREZA
v Ljubljani, Šelenburgove ulice 1
dobroznana preč. duhovščini, priporoča
svoje izvrstne
modroce na peresih
(Federmatrazen) po 10 gl., nadalje žim-
nice, divane in vsa v tapetniško
obrt spadajoča dela.

Vizitnice
v poljudni obliki priporoča
Katol. tiskarna
v Ljubljani.

V Ljubljani le na Starem trgu 21 v
Rudeževi hiši pri
Jakobu Zalazniku
dobi se vedno svež in ukusen kruh, fino na-
mizno in sladščičarsko pečivo iz različne moke
po nizki ceni. Dobijo se vsak dan raznovrstni štrukliji,
domača potvica tudi v kosih in kruh na vago. Pripo-
roča se za naročila ob primoljaj, svatovščinah, imen-
dneh in raznih slovesnostih.

Njega Svetost
papež LEO XIII.
sporočili so po svojem zdravniku prof.
dr. Laponi-ju g. lekarnarju G. PICCOLI-ju
v Ljubljani pristržno zahvalo za do-
poslane Jim stekleničice

Tinkture za
želodec.
(Cena jedni stekleničici 10 kr.)
Imenovani zdravnik ter tudi mnogi
drugi sloviti profesorji in doktorji za-
pisujejo bolehamim
Piccolijevo želodčno tinkturo.
katera krepi želodec, povečuje slast, po-
spešuje prebavljenje in telesno odprtje.

Naročila točno izvršuje proti povzetju
G. Piccoli,
lekarnar „pri Angelu“
v Ljubljani, na Dunajski cesti.

Ferdinand Stuflesser,

podobar in izdelovatelj oltarjev
v št. Ulrihu, Gröden, Tirolsko,
priporoča se prečast. duhovščini v izdelovanje oltarjev in svetih podob iz lesa v vsaki velikosti.
Ilustrovani cenilnik zastoj in franko.
Odlikovano po sv. Očetu Leonu XIII.

Spričevalo. Občina Zwölfmalgreien je dala popraviti svojo cerkev Loretto pod mestom Bolzan. Ker se je morala prenoviti tudi notranja oprava, tedaj se je naročilo slovito znanemu izdelovalcu oltarjev in podob v sosednji Grödenski dolini, g. Ferd. Stuflesserju, naj izdela nov altar, katerega je v določenem času dostavil. — Gosp. Stuflesser si je postavil s tem nov spomenik svojega umetnostnega duha in pridnosti. Oltar je liki cerkvi izdelan v romanskem slogu s tabernakeljem, s 4 podobami angeljev. Ves gorenji del je umetnostno harmoničen, podobe so idealne, harmonija barv in pozlačenje se prav dobro prilaga očesu, sploh je ves oltar tako dovršen, da ga more i lajik i umetnik pripoznati za mojstersko delo. Solidarnost in umetniška zmožnost g. Stuflesserja sta tu predobro znani in on za tukajšnje okolice ne potrebuje posebnega priporočila. To spričevalo se mu izdaje toraj s tem namenom, da njegov glas prodi tudi v oddaljene kraje in se oni, ki potrebujejo jednaka dela, obrnejo nanj. 400 3—3

Občinsko predstojništvo Zwölfmalgreien pri Bolzanu na Tirolskem, dne 21. oktobra 1895.
Predstojnik in deželni poslanec Anton Zelger. — Alojzij Antholzer, kanonik. — O. Stanislav O. C., župni propovednik in član stavbinskega odbora. — Mihael Hutter, načelnik stavbinskega odbora.

Štajersko deželno kopelišče Rogatec-Slatina

Postaja južne železnice Poličane.
Sezona od 1. maja do 30. septembra.
Pitno, kopalno zdravljenje z mrzlo vodo in mlekom itd.
Opise v obliki knjižice razpošilja ravateljstvo zastoj.

Tempeljski in Styria vrelec,
vedno sveže napolnjena 327 10-10
priznana glavberjevo solnata kislina, proti obolenju prebavnih organov priporočena od najprvih slovitih medicinskih avtoritet, prijetna, osvežujoča in namizna pijača, katero razpošilja kopeliško oskrbnitvo *Rogaško-Slatinsko.*

Avgust Mate

čevlarski mojster
v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27
priporoča se prečastiti duhovščini in slav. občinstvu v naklonitev naročil na vsakovrstna
obuvala
zagotavljajoč dobro delo iz trpežnega blaga po možno nizki ceni. 406 10—10

Konjski cvet (pomnoženi restitucijski tok)

steklenica 1 glđ., 5 steklenic 4 glđ.
rabi se za drgnjenje v krepilo konjskih udov. Ta cvet, mnogo let po izkušenih živinozdravnikih in od praktičnih poljedelcev priznan kot krepljen, lajša otrplost konjskih udov ter služi v krepilo pred in v restituciji (očvrščenje) po kakem trudapolnem delu.

Skušena redilna štupa za živino,
za konje rogato živino, ovce, prašiče i. t. d.

Rabi se skoro 40 let z najboljšim uspehom večinoma po blevih, ako živinče ne more jesti; zboljšuje mleko.

Zametek z rabilnim navodom vred velja 50 kr., 5 zametkov z rabilnim navodom samo 2 glđ. priporoča in razpošilja na vse strani s prvo pošto
lekarnar 113 13
Ubalđ pl. Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko.

Razglas.

Dovoljujem si slavnemu občinstvu vljudno naznaniti, da sem z današnjim dñem otvoril v Ljubljani

vožnjo z omnibusi.

Moji vozovi bodo redno vozili od južnega kolodvora po Dunajski cesti do „zvezde“ in nazaj po istem potu.

Jedna vožnja stane za osebo 5 kr.

Za mnogobrojno udeležitev prosi

532 1—1

Alojzij Missoni.

Oklic.

Dne 10. avgusta 1896. leta

ob 10. uri dopoludne

prodajala bodeta Matija Hočevan in Fran Hren
v Trebanjski graščini 534 2—1

različno blago

kakor: 46 glav lepe goveje živine, 1 debelega bika murcidolskega plemena, nad 30 angleških plemenskih prašičev in več konj.

Od dne 11. avgusta 1896. l.

dalje prodajala bodeta:

različne gospodarske stroje, kmetijsko orodje, vozove,

nad 150 veder dobrega dolenjskega vina,
razna žita in sploh vso premičnino.

Pleskarski in lakirarski obrt

tvrdke

Josip Makovec v Ljubljani

na Bregu štev. 20

se priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu v mestu in na deželi za vsa v njegovo stroko vstevajoča se dela, osobito v prostoročno izvršeno imitacijo vsakovrstnega lesovja. — Vsa naročila izvrši natančno z uporabo najboljšega materiala ter jamči za dobro delo po možno nizki ceni. 390 52—11

Karbolinej, stavbeni in alabastrov gips

ponuja po najnižjih cenah

Adolf Hauptmann,

izdelovatelj oljnatih barv, lakov, firneža itd. v Ljubljani.

Restavracija Pufitsch v Žabnici, ob vznožju gore sv. Višarij.

Podpisani javlja uljudno potujočemu p. n. občinstvu, da je sezidal nasproti postaje Žabnica c. kr. avstrijskih železnic

ново restavracijo

ter jo opremil z vsemi potrebščinami najbolje. — Osobito bodi romarjem, kateri nameravajo obiskati slovito 465 15—6

božjo pot na sv. Višarjih

najbolje priporočena, ker je od tu najbližnja pot do cerkve sv. Višarij. Za zanesljivo dobro kuhinjo in pijačo, istotako za pazno in uljudno postrežbo je najbolje oskrbljeno. — Točilo se bode izvršno dobro vlečano Koslerjevo marčno in založno pivo, zajamčeno pristna štajerska, tirolska in laška vina, pa tudi razne mineralne vode. — Cene se ne bodo menjavale, temveč postreglo se bode s stalnimi, zmernimi cenami ob vsakem letnem času. Nosači, spremljevalci, jezdnj konji in tovarna živina, dalje sani za povratno vožnjo z gore bodo vselej na razpolago.

V obilni obisk vabita uljudno velespoštovanjem

Fran Wožitz, restavratör.

Rudolf Pufitsch, posestnik.

Valentin Accetto,

zidarski mojster

161 45—23

v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14,

priporoča se slav. občinstvu in prečast. duhovščini, podjetnikom in društvom v vsa v

zidarsko obrt spadajoča dela

bodisi že v izvršitev novih stavb, cerkvenih in zasebnih poslopij ali v popraviljanja, prenavljanja, dozidavanja ali povečavanja starih poslopij, vzdavanja in postavljanja lončenih štedilnih ognjišč, polaganje vsakovrstnega, osobito cerkvenega tlaka, vse po najnižji ceni, zagotavljajoč zanesljivo, strokovnjsko izvršitev z uporabo dobrega materiala.

Priporoča se nadalje tudi v odjemanje

vsakovrstne stavbinske in strešne opeke

iz lastne opekarnice,

za katere izvršnost jamči ter oddaje po najnižji ceni.

Na željo daje tudi nasvete in tudi posreduje pri nakupovanju stavbenega prostora ali vže obstoječih stavb.

Vseskozi praktični načrti in proračuni na željo točno.

Menjalnica bančnega zavoda

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurzem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz

Nr. 11, Parterre

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila
za gospode, gospé in otroke
na debelo in drobno.

Cena in blago brez konkurence.

Oskrbi cele oprave za neveste.

Oskrbi oprave za novorojenčke.

Za kroj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C. Hamann
v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 8 31

Dr. Rose balzam

za želodec

iz lekarne 47 26-11

B. FRAGNER v Pragi

je vže nad 30 let splošno znano domače sredstvo,
katero pospešuje slast in prebavljenje
ter odvrta počasi in lahkotno.

Opomin! Vsi deli zaveja imajo
poleg odtisnjeno oblastveno potrjeno
varstveno znamko.

Glavna zaloga

Lekarna B. Fragner „pri črnem orlu“ v Pragi,

Mala stran, na vogalu Špörnerjeve ulice.

Velika steklenica velja 1 gld., mala 50 kr., po pošti
20 kr. več. — Razpošiljanje sleherni dan.

Zaloga v vseh avstro-ogerskih lekarnah.

Sidro

Liniment. Capsici comp.

18-17 z lekarne Richter-jeve v Pragi 296

priznato izvrstno bolečine olajšujoče ma-
zilo je dobilo posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v
vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno
domače zdravilo kar kratko kot 726 70-69

Richter-jev liniment s „sidro“

ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah z
znano varstveno marko „sidro“ kot pristno.

Richter-jeva lekarna
pri zlatem levu v Pragi.

Jakob Accetto

zidarski mojster,
zapriseženi izvedenec o. kr. dež. sod. v Ljubljani,
Kravja dolina št. 19, poleg znamenja
tik Martinove ceste

se priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu v zanesljivo stro-
kovnjaško izvršitev

cerkvenih stavb, župnišč, zasebnih poslopij, polaganje cer-
kvenega tlaka, demoliranje starih poslopij, prenavljanje itd.
po lastnem ali predloženem načrtu pod jamstvom dobrega, trpežnega
dela po nizki, delu vseskozi primerni ceni. 353 15-13

St. 22.685.

523 3-2

Razglas.

Zaradi oddaje gradnje avgmentacijskega hranišča za o. in kr.
pešpolk št. 17 v Ljubljani, za katero so troški proračunjeni na 41.662 gld.
39 kr., vršila se bode pri podpisnem magistratu (v pisarni mestnega stav-
binskega urada) ponudbena obravnava dne 10. avgusta letos ob 11. uri
dopolodne, sprejemala pa se bodo do tega časa tudi pismene ponudbe.

To se naznanja z dostavkom, da so te stavbe se tikajoči nsčrti in pro-
računi, kakor tudi stavbinski pogoji pri mestnem stavbinskem uradu razgr-
njeni na upogled.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dne 22. julija 1896.

Domača tvrdka
Ana Hofbauer
v Ljubljani.

Velika zaloga
cerkvene obleke,
orodja
in posode.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, dru-
štev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenjšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.
Najodličnejšim spoštovanjam se priporoča

Ana Hofbauer, 160 45-23
imejteljica zaloga cerkvene obleke
v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Cement,
železniške šine,
traverze,

vsakovrstno železo za vezi, strešni papir, cinkasti
in pocinkano ploščevino, storje za obijanje stro-
pov, samokolnice, vsakovrstno kovanje za okna
in vrata, sploh vse, kar se pri stavbah potrebuje,

priporoča po zelo znižanih cenah

Andrej Druškovič, trgovec z železnino
Glavni trg 9/10. Ljubljana. Glavni trg 9/10.

Dunajska borza.

Dne 31. julija.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 50 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101
Avstrijska zlata renta 4%	123
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101
Ogerska zlata renta 4%	122
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	976
Kreditne delnice, 160 gld.	360
London vista	119
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58
20 mark	11
20 frankov (napoleonidor)	9
Italijanski bankovci	44
C. kr. cekini	5

Dne 31. julija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	144 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	—
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	190
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99
Tisine srečke 4%, 100 gld.	139
Dunavske vravnave srečke 5%	126
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	110
Posojilo goriškega mesta	112
4% kranjsko deželno posojilo	—
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99
Priporitetne obveznice državne železnice	225
južne železnice 3%	170
južne železnice 5%	128
dolenjskih železnice 4%	99

Kreditne srečke, 100 gld.	200 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	137
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17
Rudolfove srečke, 10 gld.	22
Salmove srečke, 40 gld.	69
St. Genois srečke, 40 gld.	70
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60
Ljubljanske srečke	23
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	155
Akcije Ferdinandove sev. železn. 1000 gl. st. v.	3400
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	419
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	102
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	61
Montanska družba avstr. plan.	79
Trboveljska premožanska družba, 70 gld.	155
Papirnih rubljev 100	126

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobika.

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni svati za dosego kolikor je mogoče visocega
soreostovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnici.